O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI, CHORVACHILIK VA BIOTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI

"TASDIQLAYMAN"
O'quv ishlari bo'yicha prorektor
A.A.Elmurodov
2024 yil "2" 08

AUDITGA KIRISH

FANI BO'YICHA

SILLABUSI

(Sirtqi ta'lim 2-bosqich talabalari uchun)

Bilim sohasi:	400000	-	Biznes, boshqaruv va huquq
Ta'lim sohasi:	410000	-	Biznes va boshqaruv
Ta'lim yo'nalishi:	60410100	-	Buxgalteriya hisobi va audit (qishloq xo'jaligida)

Samarqand – 2024

Modul / FAN SILLABUSI
Iqtisodiyot fakulteti
60410100 – Buxgalteriya hisobi va audit (qishloq xo'jaligida) ta'lim yo'nalishi

Fan nomi:	Auditga kirish
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	AUDKIRB1306
Yil:	2024-2025
Semestr:	3
Ta'lim shakli:	Sirtqi ta'lim
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	180
Ma'ruza	12
Amaliy mashg'ulotlar	16
Laboratoriya mashg'ulotlari	–
Seminar	–
Mustaqil ta'lim	152
Kredit miqdori:	6
Baholash shakli:	Imtihon
Fan tili:	O'zbek

Fan maqsadi (FM)	
FM1	Fanning maqsadi – auditorlik faoliyatining tarixiy va zamonaviy rivojlanish tendensiyalari o'rganilgan holda, muhim o'zgarishlar, o'ziga xos qirralar, ularning sabablari auditorlik faoliyatining zamonaviy talablaridan kelib chiqqan holda bayon etilgan mos fan bo'yicha talabalarning nazariy va amaliy bilimlarni shakllantirishdan iborat.

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar	
1.	Buxgalteriya hisobi nazariyasi
2.	Boshqaruv hisobiga kirish
3.	Buxgalteriya hisobi nazariyasi
4.	Boshqaruv hisobiga kirish

Ta'lim natijalari (TN)	
	Bilimlar jihatidan:
TN1	auditorlik faoliyatining tarixiy va zamonaviy rivojlanish tendensiyalari o'rganilgan holda, muhim o'zgarishlar, o'ziga xos qirralar, ularning sabablari auditorlik faoliyatining zamonaviy talablari *haqida tasavvurga*

- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo‘l qo‘yilsa;
- bayon qilish ravon bo‘lmasa;
- fan bo‘yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa:
- fan bo‘yicha matn puxta shakllantirilmagan bo‘lsa.

e) quyidagi hollarda talabaning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baxo bilan baholanishi mumkin:

- fan bo‘yicha mashg‘ulotlarga tayyorgarlik ko‘rilmagan bo‘lsa;
- fan bo‘yicha mashg‘ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo‘lmasa;
- fan bo‘yicha matnlarni boshqalardan ko‘chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo‘yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yol qo‘yilgan bo‘lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.

Fan o‘qituvchisi haqida ma’lumot

Mualliflar:	**A.I.Alikulov** – SamDVMChBU, “Iqtisodiyot va buxgalteriya hisobi” kafedrasi professori v.b., iqtisodiyot fanlari doktori **H.A.Ishturdiyev** – SamDVMCHBU, “Iqtisodiyot va buxgalteriya hisobi” kafedrasi assistenti
E-mail:	hiwturdiyev@mail.ru
Tashkilot:	Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti “Iqtisodiyot va buxgalteriya hisobi” kafedrasi
Taqrizchilar:	1. Toshnazarov S. – Samarqand iqtisodiyot va servis instituti “Buxgalteriya hisobi” kafedrasi mudiri, i.f.d., professor 2. Mardonov M. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti Samarqand filiali “Buxgalteriya hisobi va statistika” kafedrasi mudiri i.f.b.f.d. (PhD), dotsent

Mazkur Sillabus universitet o‘quv-uslubiy Kengashning 2024 yil 29.08 1 sonli yig‘ilishi bayoni bilan tasdiqlangan.

Mazkur Sillabus “Iqtisodiyot va buxgalteriya hisobi” kafedrasining 2024 yil 26.08 1 sonli yig‘ilishi bayoni bilan ma’qullangan.

O‘quv-uslubiy boshqarma boshlig‘i	R. Ro‘ziqulov
Fakultet dekani	A.Alikulov
Kafedra mudiri	U.Eshmuradov
Tuzuvchilar	A.Alikulov Kh.Ishturdiyev

	ega bo‘lishi;
TN2	xo‘jalik yurituvchi sub’yektlarda auditni tashkil etish, xo‘jalik mablag‘lari va ularning tashkil topish manbalarining harakatini hujjatlarda qayd etish, buxgalteriya hisobi schyotlari va hisob registrlarida o‘z vaqtida va to‘g‘ri aks ettirishni *bilishi va ulardan foydalana olishi;*
TN3	korxona faoliyatini turli axborot manbalaridan foydalangan holda baholash, sodir bo‘lgan o‘zgarishlar va ularga ta’sir etgan ichki hamda tashqi omillarni o‘z vaqtida aniqlash.
	Ko‘nikmalar jihatidan:
TN4	xo‘jalik yurituvchi sub’yektlarda me’yoriy-huquqiy hujjatlar asosida auditni tashkil etish, auditning xalqaro standartlari asosida moliyaviy hisobotlarni tayyorlash va taqdim etish hamda audit bo‘yicha professional darajada amaliyotda qo‘llash *ko‘nikmalarga ega bo‘lish;*
TN6	- talabalarda xo‘jalik yurituvchi sub’ektlarning moliyaviy-xo‘jalik faoliyatini auditorlik tekshiruvidan o‘tkazish asosida audit bo‘yicha nazariy va amaliy bilimlarni, shuningdek kompetentsiyalarni shakllantirish;

Fan mazmuni		
Mashg‘ulotlar shakli: ma’ruza (M)		
M1	Auditorlik faoliyatining asoslari	
M2	Auditorlik faoliyatining huquqiy asoslari, xalqaro va milliy audit standartlari	
M3	Xalqaro audit standartlarining mohiyati, obyekti va metodi	
M4	Auditorlik faoliyatini tashkil etishning xorij tajribasi	
M5	Auditorlik professional etikasi va auditorning huquqiy javobgarligi	
M6	Audit turlari va funksional tasnifi	
Mashg‘ulotlar shakli: amaliy mashg‘ulotlar (A)		
A1	Auditorlik faoliyatining asoslari	
A2	Auditorlik faoliyatining asoslari	
A3	Auditorlik faoliyatining huquqiy asoslari, xalqaro va milliy audit standartlari	
A4	Xalqaro audit standartlarining mohiyati, obyekti va metodi	
A5	Auditorlik faoliyatini tashkil etishning xorij tajribasi	
A6	Auditorlik professional etikasi va auditorning huquqiy javobgarligi	
A7	Audit turlari va funksional tasnifi	
A8	Audit turlari va funksional tasnifi	
Mustaqil ta’lim (MT)		
Mustaqil ta’lim mavzulari		**soat**
MT1	Auditorlik faoliyatining asoslari	**8 soat**

MT 2	Auditorlik faoliyatining huquqiy asoslari, xalqaro va milliy audit standartlari	**8 soat**
MT 3	Auditorlik faoliyatining huquqiy asoslari, xalqaro va milliy audit standartlari	**8 soat**
MT 4	Xalqaro audit standartlarining mohiyati, obyekti va metodi	**8 soat**
MT 5	Xalqaro audit standartlarining mohiyati, obyekti va metodi	**8 soat**
MT 6	Auditorlik faoliyatini tashkil etishning xorij tajribasi	**8 soat**
MT 7	Auditorlik professional etikasi va auditorning huquqiy javobgarligi	**8 soat**
MT 8	Auditorlik professional etikasi va auditorning huquqiy javobgarligi	**8 soat**
MT 9	O'zbekiston respublikasida auditorlik faoliyatini sertifikatlash tizimi	**8 soat**
MT 10	O'zbekiston respublikasida auditorlik faoliyatini sertifikatlash tizimi	**8 soat**
MT 11	Audit tekshiruvining tashkiliy asoslari, audit strategiyasi va texnologiyasi	**8 soat**
MT 12	Audit tekshiruvining tashkiliy asoslari, audit strategiyasi va texnologiyasi	**8 soat**
MT 13	Ichki nazorat tizimi va uning auditdagi ahamiyati	**8 soat**
MT 14	Audit dalillari	**8 soat**
MT 15	Audit dalillari	**8 soat**
MT 16	O'zaro bog'liq tomonlar, keyingi voqealar va boshqa mutaxassislar ishlaridan foydalanish	**8 soat**
MT 17	O'zaro bog'liq tomonlar, keyingi voqealar va boshqa mutaxassislar ishlaridan foydalanish	**8 soat**
MT 18	Auditda tanlab tekshirish uslubi	**8 soat**
MT 19	Auditda tanlab tekshirish uslubi	**8 soat**
	Jami	**152 soat**
	Asosiy adabiyotlar	
1.	Tulaxodjayeva M.M., Ilxomov Sh.I., Ahmadjonov K.B. va boshq. Audit. Darslik. –T.: TDIU, 2018.	
2.	Tuychiev A., Qo'ziev I., Avloqulov A., Sherimbetov I., Avazov I. Audit. Darslik. – T.: "Iqtisod-Moliya", 2019. – 620 b.	
	Qo'shimcha adabiyotlar	
1	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 19-sentabr dagi "O'zbekiston Respublikasida auditorlik faoliyatini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-3946-sonli Qarori. www.lex.uz	
2	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 21-avgustdagi "Ta'lim va tibbiyot muassasalarini moliyalashtirish mexanizmini hamda davlat moliyaviy nazorati tizimini yanada takomillashtirish to'g'risida"gi PQ-3231-sonli qarori. www.lex.uz	
3	Kuziev I., Tuychiev A., Xojiev M., Yakubov M. Vnutrenniy audit. "Iqtisod-Moliya", 2019 g. – 421 str."	
4	Ichki audit. Qo'ziuev, Fayziyev Sha.N. va boshqalar. O'quv qo'llanma. T.: "IQTISOD-MOLIYA", 2015. 188 B.	
5	Internal Auditing: Assurance & Advisory Services. Kurt R. Reding; Paul J. Sobel; Urton L. Anderson; Michael J. Head; Sridhar Ramamoorti; Mark Salamasick;	
6	Rick Hayes, Philip Wallage, Hans Gortemaker. Principles of Auditing. Textbook. Pearson Education Inc., 2014, UK	
7	Дўсмуратов Р.Д. Аудит асослари. Дарслик. Т.: "Ўзбекистон миллий энциклопедияси", 2003. 612 б.	

Talabaning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini to'liq yorita olsa;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'ymasa;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy hujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;
- fanga tegishli mavzulardan biri bo'yicha ilmiy maqola chop ettirgan bo'lsa;
- tarixiy jarayonlarni sharxlay bilsa;

b) 4 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymasa;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushingan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;
- fan bo'yicha konspektini puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa meъyoriy xujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa.

d) 3 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan haqida umumiy tushunchaga ega bolsa;